

Cecilia Palmqvist
Verksamhetschef utbildning
Cecilia.Palmqvist@trelleborg.se
0410-73 46 76

Bildningsnämnden

Utredning av förutsättningar att inrätta hotell- och turismprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet på Söderslättsgymnasiet i Trelleborg

Sammanfattning

Bildningsförvaltningen har på bildningsnämndens uppdrag utrett förutsättningarna för inrättande av hotell- och turismprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet på Söderslättsgymnasiet. Av utredningen framgår att det finns en god arbetsmarknad för elever som avslutat restaurang- och livsmedelsprogrammet och att det finns ett intresse för programmet hos ungdomar. För hotell- och turismprogrammet saknas dessa förutsättningar. Investeringskostnaderna för restaurang- och livsmedelsprogrammet är emellertid höga och den ekonomiska risken att starta programmet är stor. Bildningsförvaltningen bedömer därmed att det saknas förutsättningar för att starta och bedriva de aktuella programmen.

Till bildningsnämnden föreligger redovisning av utredningen och dess slutsatser.

Bildningsförvaltningens utredning samt ytterligare bakgrund i ärendet återfinns under rubrik *Utredning* i bildningsförvaltningens tjänsteskrivelse, sid. 3-5.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse - Utredning av förutsättningar att inrätta ytterligare två program på Söderslättsgymnasiet (daterad 2023-10-02)

Protokollsutdrag bildningsnämnden 2023-03-15 § 71

Protokollsutdrag bildningsnämnden 2023-04-12 § 76

Redovisning till bildningsnämnden om beredningen av ärendet, 2023-04-12 (presentation)

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden föreslås besluta

att godkänna bildningsförvaltningens utredning

att ställa sig bakom utredningens slutsatser om att det inte finns förutsättningar för att starta hotell- och turismprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet.

Bildningsförvaltningen

E-post bildningsforvaltningen@trelleborg.se

Webb www.trelleborg.se

Besöksadress Henry Dunkers gata 1

Postadress Box 79, 231 21 Trelleborg

Telefon 0410-73 30 00

Fakturaadress

Box 173, 231 23 Trelleborg

Org.nr 212000-1199

Beslutet skickas till

Rektor för Söderslättsgymnasiet
Enhetschef för antagning och myndighet

Utredning

Bakgrund

På bildningsnämndens sammanträde den 15 mars 2023, § 71, väckte Patrik Holmberg (C) ett extra ärende (initiativärende) om att utreda möjligheterna till att öppna "hotell och restaurangprogrammet" på gymnasiet i Trelleborg. Bildningsnämnden beslutade att ge bildningsförvaltningen i uppdrag att bereda ärendet och återkomma till nästkommande sammanträde.

På bildningsnämndens sammanträde den 12 april 2023, § 76, gav enhetschef antagning och myndighet nämnden en redovisning av förvaltningens beredning av ärendet. Bildningsnämnden beslutade att godkänna redovisningen av informationen samt att ge bildningsförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för inrättande av hotell- och turismprogram och restaurang- och livsmedelsprogram och återkomma till nämnden i oktober 2023 i ärendet.

Beredning

Förvaltningen har genomfört en omvärldsanalys som innefattat besök på Ystad gymnasium samt kontakter med företrädare för näringsgrenen. Frågeställningar har tagits upp med näringslivsföreträdare om hur arbetsmarknaden ser ut i nuläget och inom en femårsperiod. Gymnasieskolornas företrädare har beskrivit vilka lokalmässiga och personella förutsättningar som behövs för att bedriva utbildningen, tillgång och behov av platser för arbetsplatsförlagt lärande (APL) samt vilken utrustning som behövs för att bedriva programmen. Internt inom bildningsförvaltningen finns expertkunskap kring storköksutrustning för restaurang och livsmedelsprogrammet, samt kännedom om lokalbehov och tillgång till lokaler. Antagningsenheten i Trelleborgs kommun har tagit fram underlag över sökintresset för de aktuella utbildningarna de senaste tre åren.

Hotell- och turismprogrammet (HT)

Av den omvärldsbevakning som förvaltningen genomfört framgår att det bland gymnasieeleverna är ett lågt intresse för Hotell- och turismprogrammet och att arbetsgivare efterfrågar en annan kompetens än den eleverna får efter studier på programmet. De senaste tre åren har 13 elever med hemkommun Trelleborg valt programmet i första hand, varav 12 behöriga elever har erbjudits plats. Det råder således inte konkurrens om platserna.

Det framgår att den lägre attraktiviteten för eleverna orsakas av att kursinnehållet på programmet inte motsvarar elevernas förväntningar. De aktuella arbetsgivarna efterfrågar mer språkkompetens än vad programmet erbjuder och vad elevgruppen väljer inom ramen för individuellt val. Vidare framgår att det finns utmaningar i att anordna platser för arbetsplatsförlagt lärande (APL) på programmet. Detta mot bakgrund av att arbetsmarknaden är mindre, yrkesutgången något oklar och elevernas kunskaper inte motsvarar arbetsgivarens behov.

Ekonomiska förutsättningar (HT)

Investeringskostnaderna för att starta hotell- och turismprogrammet är relativt låga, liksom de fortlöpande kostnaderna för programmet. Den så kallade riksprislistan anger att priset för en plats på hotell- och turismprogrammet uppgår till 116 tkr.¹

Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)

Restaurang- och livsmedelsprogrammet svarar mot ett stort behov på arbetsmarknaden. Arbetsmarknaden för kockar och serveringspersonal är stort, arbetsmarknaden är diversifierad och det finns en lokal arbetsmarknad för de yrkesutgångar som programmet erbjuder. Det finns också goda möjligheter för skolhuvudmannen att anordna APL Intresset hos ungdomar för programmet är större än för hotell- och turismprogrammet. De senaste tre åren har 18 elever med hemkommun Trelleborg valt programmet i första hand, varav 18 behöriga elever har erbjudits plats. Det råder således inte konkurrens om platserna.

Eftersom en eventuell start av restaurang och livsmedelsprogrammet kommer att ske tidigast från och med läsåret 2025/2026. För utbildningar som påbörjas från och med höstterminen 2025 ska regler om samverkan med andra kommuner om gymnasieskolans programutbud tillämpas. Det kan medföra att programmet inte kan startas om samverkansparterna bedömer att utbudet av utbildningsplatser på RL är tillräckligt.

Ekonomiska förutsättningar (RL)

Det krävs investeringar i lokaler och utrustning för att starta RL-programmet. Bildningsförvaltningen saknar i dagsläget verksamhetslokaler för att bedriva programmet då det inte ryms inom Söderslättsgymnasiets lokaler. En samverkan med arbetsmarknadsförvaltningens utbildning inom yrkesvux har undersökts, men de aktuella utbildningslokalerna är för små för att bedriva utbildningen för det antal elever inom gymnasieskolan som behövs för att kunna bedriva programmet med resurseffektiv gruppstorlek. En samverkan bygger dessutom på att yrkesvuxenutbildningen inte behöver ta köken i anspråk på samma tid under skoldagen som gymnasieskolan. Det är uteslutet att en sådan samverkan kan förverkligas i synnerhet när gymnasieskolan bedriver samtliga årskurser på RL. För att bedöma kostnaderna för utrustning och lokalutformning för att bedriva programmet krävs en extern utredning. Uppskattningsvis uppgår kostnaderna för en sådan utredning till ca 140 tkr. Investeringar utrustning och om- eller nybyggnation av lokaler beräknas uppgå till tiotals miljoner kronor. Mot bakgrund av att den ekonomiska situationen ser bister ut de kommande åren, samt att antalet sökande elever är modest, utgör de höga investeringskostnaderna en påtaglig risk.

Riksprislistan anger att priset för en plats på restaurang- och livsmedelsprogrammet uppgår till 152 tkr.

¹ Riksprislistan ger en ungefärlig kostnadsbild av respektive program.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/riksprislistan>

Sammanfattande bedömning av förutsättningar att starta hotell- och turismprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet

Förutsättningar för att en kommun ska erbjuda ett gymnasieprogram är att det finns en efterfrågan hos ungdomar och att den svarar mot arbetsmarknadens behov. Av föreliggande utredning framkommer att det finns ett behov på arbetsmarknaden för restaurang och livsmedelsprogrammet, och att det finns en efterfrågan hos ungdomar. För hotell- och turismprogrammet saknas efterfrågan hos ungdomarna och ett behov på arbetsmarknaden. Således framkommer att det inte finns stöd utifrån det beaktande som åvilar en kommun enligt lagstiftningen, att starta hotell- och turismprogrammet.

För restaurang- och livsmedelsprogrammet vidkommande finns det en efterfrågan hos arbetsgivare på den kompetens som utbildningen ger. Det finns också en efterfrågan på utbildningen hos ungdomar, men dagens utbud av platser tillgodoser efterfrågan hos förstahandssökanden. De höga investeringskostnaderna utgör en påtaglig ekonomisk risk för bildningsnämnden. Att intresset för programmet inte är stort förstärker risken eftersom lokalkostnaderna är tänkta att bäras av grundbeloppet på lång sikt.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer bildningsförvaltningen att det inte finns förutsättningar för att starta hotell- och turismprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet